مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندۀ مضمون میباشد، عقیدۀ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

نویسنده: ن . جلیل زاد ۲۰۲۶/۱۱/۱۹

قهرمان‌تراشی ، پهلوان پنبه بازی
بزرگ ترین فریب تاریخ معاصر افغانستان

یکی از تلخ ترین بیماری های سیاسی افغانستان، بیماری «قهرمان‌پرستی و قهرمان تراشی» است .
در این سرزمین، هرگاه شخصیتی بر موج جنگ، بحران و آشوب سوار شده، دستگاه های تبلیغاتی و هوادارانش کوشیده اند از او چهره ای فرازمینی بسازند, چهره ای که گویا از اشتباه، نقد و حساب دهی معاف است .
اما تاریخ نه با شعار نوشته می شود و نه با احساسات .
تاریخ را نتایج می نویسند, نتایجی که مردم با خون، آوارگی، فقر و ویرانی بهای آن را پرداخته اند.
جنگ افغانستان علیه اشغال شوروی در آغاز یک مقاومت ملی و مردمی بود .
میلیون ها افغان برای دفاع از استقلال کشور قربانی شدند .
اما فاجعه از آن جا آغاز شد که جنگ مردم به تدریج در دست شبکه های قدرت، رقابت های ایدئولوژیک، سازمان های استخباراتی منطقه و رهبرانی افتاد که بیش از آزادی افغانستان، در اندیشه آینده قدرت خود بودند.
در میان گرد و غبار تبلیغات، این حقیقت کمتر گفته شد که میلیاردها دالر کمک خارجی و انبوهی از سلاح های مدرن نه برای ساختن افغانستان، بلکه برای ادامه جنگ سرازیر گردید. در آن بازار داغ و کساد جهاد، تفنگ ارزش بیشتری از قلم یافت و قوماندان ارزش بیشتری از معلم .
نتیجه روشن بود: نسل جنگ رشد کرد و نسل سازندگی قربانی شد.
بسیاری از رهبران تنظیمی که بعدها در مقام منجی ملت معرفی شدند، هرگز نتوانستند برای افغانستان برنامه ای روشن در زمینه دولت داری، توسعه اقتصادی، آموزش، عدالت اجتماعی و وحدت ملی عرضه کنند .
تمام هنر آنان فتح سنگرها بود، اما هنگام اداره کشور، سنگرها به ویرانه های شهرها منتقل شد.
سؤال اساسی این است: اگر این همه رهبران سیاسی و نظامی پیروز شدند، پس چرا افغانستان شکست خورد؟
اگر این همه «قهرمان» وجود داشت، چرا میلیون ها افغان مجبور به مهاجرت شدند؟
اگر این همه ادعای نجات وطن مطرح بود، چرا وطن هر روز فقیرتر، ویران تر و وابسته تر شد؟
واقعیت تلخ آن است که پس از خروج نیروهای شوروی متجاوز ، مردم انتظار صلح داشتند، اما جنگی خونبارتر نصیبشان شد .
انتظار بازسازی داشتند، اما شاهد ویرانی بیشتر شدند .
انتظار حکومت قانون داشتند، اما حاکمیت تفنگ و فرماندهان محلی را تجربه کردند .
این بخش از تاریخ را نمی توان با شعارهای احساسی یا روایت های تبلیغاتی پاک کرد.
مشکل اصلی افغانستان تنها تجاوز خارجی نبود. مشکل این بود که بسیاری از بازیگران داخلی نیز نتوانستند از منافع گروهی، قومی، تنظیمی و ایدئولوژیک خود عبور کنند و مفهوم منافع ملی را برتر از همه چیز قرار دهند .
هر گروه خود را ناجی ملت معرفی می کرد، اما در عمل، افغانستان میدان رقابت قدرت ها و جریان‌های گوناگون باقی ماند.
ملت افغانستان حق دارد بپرسد: میلیاردها دالر کمک ها کجا رفت؟

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولـئ

هزاران قربانی برای چه داده شد؟
چرا پس از سال ها جنگ، مردم همچنان در فقر و بی ثباتی زندگی کردند؟
چرا هر نسل باید هزینه اشتباهات نسل پیشین را بپردازد؟
بزرگ ترین خیانت به تاریخ، پنهان کردن اشتباهات رهبران است .
هیچ شخصیتی نباید آن قدر مقدس شمرده شود که نتوان درباره عملکردش پرسید. همان گونه که هیچ فردی نباید فراتر از قانون باشد، هیچ رهبر تاریخی نیز نباید فراتر از نقد قرار گیرد.
جامعه ای که از نقد رهبران خود بترسد، محکوم به تکرار شکست های گذشته است .
تاریخ باید آینه باشد، نه محراب پرستش اشخاص .
وظیفه نسل امروز، ستایش کورکورانه یا نفرت کورکورانه نیست, وظیفه آن کشف حقیقت است، هرچند تلخ باشد.
نسل های آینده بیش از افسانه به حقیقت نیاز دارند .
آنان باید بدانند که افغانستان تنها قربانی تجاوز بیگانگان نشد, بلکه بارها قربانی خودخواهی سیاسی، جنگ قدرت، افراط گرایی، ناتوانی در دولت داری و فرهنگ خطرناک شخصیت پرستی های تهوع آور نیز گردید .
تا زمانی که این واقعیت پذیرفته نشود، خطر تکرار تراژدی های گذشته همچنان پابرجا خواهد بود.
تاریخ برای انتقام نوشته نمی شود, برای عبرت نوشته می شود .
و عبرت آن است که هیچ رهبر، هیچ حزب، هیچ تنظیم و هیچ جریان سیاسی نباید بالاتر از سرنوشت مردم قرار گیرد .
هرگاه ملت فراموش کند که صاحبان اصلی کشور خود مردم اند، باز هم «قهرمانان» می آیند، شعار می دهند، می روند و تنها چیزی که باقی می ماند، ویرانه هایی است که نسل های بعدی باید آن را دوباره بسازند.

آرشیف: مطالب نشر شدهٔ ن. جلیل زاد

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ